

Non scholae **Sed Vitae** discimus

Vereniging Vrienden Seniorenacademie HOVO Brabant

Maandbrief OKTOBER 2023 <https://www.sedvitae.nl>

AGENDA

- maandag 9 oktober **2e Excursie ASML, Veldhoven**
Activiteiten Aanvangstijd: 09:30 uur. Volgeboekt
- zaterdag 4 november **Excursie Essen, Duitsland**
Activiteiten Bezoek Museum Folkwang: expositie 'Chagall, Matisse, Miró, made in Paris' en uitvoering opera *La Bohème* van Puccini.
- donderdagmiddag 16 nov. **NoordBrabants Museum: Brueghel de familiereünie**
Activiteiten rondleiding met gids. Aansluitend op de *HOVO-cursus: Pieter Bruegel en zijn schildersfamilie op 12 oktober*
- dinsdag 12 december **Themadag Muziek maken** in het *Huis van Muziek*, Tilburg
Activiteiten Muzikale lezing door componist en koordirigent Willibrord
Lunch in Restaurant *De Harmonie*.
Bezoek Kessels Museum. Houd 12 december vrij!
Nadere informatie volgt. Zie

Aanmeldingen, vragen enz. over Activiteiten: francis.huisman@wxs.nl of 06 2233 90

Wat bespraken uw bestuursleden?

De oproep aan leden zich te melden, om actief in onze vereniging te participeren, blijkt geen meldingen te hebben opgeleverd. We besluiten mensen te benaderen. Met de directeur van HOVO Brabant, Petra van Ruiten, onze participatie tijdens de "Opening van het cursusjaar 2023/24" op 12 september. Z.o.z. voor het verslag van 12 sept. Met drie leden van de commissie Activiteiten over het idee HOVO-docenten te vragen voor SV een lezing te verzorgen en over de aanlevering van kopij. Voorts zijn er namen gepasseerd van leden die we zouden kunnen aanspreken, om mogelijkerwijs, een taak bij Sed Vitae te gaan vervullen.

Verslag 6 sept 2023

Frans Kapteijns, eerder boswachter en alom actief als voorlichter via LinkedIn en andere media, ook landelijke: "**Bang voor de wolf, is dat nodig?**"

Een zeer actueel onderwerp, gezien het voorstel de beschermde status van de wolf in de EU af te zwakken. Frans Kapteijns geeft eerst een overzicht van de top predatoren, roofdieren aan de top van de voedselketen die vanouds in Europa leven: de wolf is er sinds 2010 bijgekomen. Bij zeearend, lynx, edelhert, bever, buizerd enz. Honden en wolven hebben zich uit dezelfde voorouder ontwikkeld. De verschillen zijn minimaal in oren, stand van de staart en de kleur rond de bek. De wolf is voorzichtig, ruikt een mens al op 2 km en duikt weg. Zo draait hij eerst om een prooi heen, haalt de andere leden van zijn roedel alvorens de prooi te pakken. Een roedel bestaat uit max. uit 10 wolven: ouders, jongen van vorig én van dit jaar. De halfwas jongen moet voedsel zoeken, bij voorkeur reeën, edelhert, wild zwijn en ten slotte damhert. Bij gebrek aan grote dieren versmaden ze bever, hermelijn of marter niet. Ze kiezen zieke, slechtlopende, eventueel jonge dieren. Wolven communiceren in een eigen taal. De halfwas wolf of wolvin gaan op naar een eigen territorium; leggen wel 50 tot 60 km per dag af. De wolf was zo'n 100 jaar uit Nederland. Er zijn nu vier roedels: twee op de Veluwe, één in Drenthe en één achter Eindhoven.

Meer ruimte is er niet in Nederland. Hoewel er alleen al qua aantal reeën ruimschoots voedsel aanwezig is.

Hét hete hangijzer betreffende de wolf in Nederland is het aantal schapen, geiten en andere dieren dat de wolven doden.

Voor het fenomeen *surplus killing* speelt daarbij een rol. Het feit dat wilde dieren meer prooien doden dan voor hen strikt noodzakelijk is.

Evenwel, schapenhouders kunnen hun dieren *beschermen*: door een goede omheining onder stroom te plaatsen én door ze met honden te laten bewaken. Daarvoor bestaan speciale soorten honden: de Karpatische herdershond en de Pyrenese berghond. De laatste moet wel leren met zijn drieën een kudde te beschermen.

Van wie komt de roep de wolf af te schieten en uit Nederland te verdrijven? Van *jagers*!

=> z.o.z.

Zij zien 'hun' reeën, edelherten, wilde zwijntjes etc in aantallen verminderen. Ook de *agrofirma's* doen daaraan mee. Die lobbyen in Europa voor afzwakking van de beschermde status van de wolf.

Er is maar één situatie waarin Frans Kapteijns het geoorloofd vindt een wolf af te schieten: de wolf die niet schuw meer is doordat hij/zij door mensen omwille van een foto gevoederd is, meestal een 'loner'. Die is inderdaad gevaarlijk.

Verslag: Janine Roeffen. Foto's: Alphons Raaijmakers

Zie voor het volledige verslag, om te downloaden

<https://www.sedvitae.nl/home-kopie/verslagen-activiteiten/>

12 sept 2023 Aanvang cursusjaar 2023 - 24 in twee sessies in het Natuurmuseum in Tilburg

Petra van Ruiten, directeur HOVO Brabant, verwelkomt alle aanwezigen. Zij geeft een kort historisch overzicht over HOVO's en het eigene van HOVO Brabant. De eerste HOVO startte in 1986. Ze zijn gerelateerd aan hogeronderwijsinstellingen. Jaarlijks bieden zij zo'n 1.000 cursussen aan. Deze vormen een aparte vorm van cursorisch, hoogwaardig onderwijs op propedeuse niveau, afgestemd op de leerbehoeften vanaf ± 50 jaar.

Kernwaarden van HOVO Brabant? Kennis - Ontmoeten - Verwonderen!

De Stichting HOVO Brabant bestaat 32 jaar. HOVO Brabant heeft een klein team: Petra van Ruiten zelf en bureau manager Jacqueline Verroen, Aanbod: *cursussen*, *leergangen* van meer semesters, *themapaden*, *winter- en zomeracademies* en *excursies*, georganiseerd door docenten.

Reductieregelingen voor wie moeite met de betaling van cursusgeld heeft: Studiefonds van Sed Vitae, Verlichting van studiekosten en Meedoen regeling gemeente Tilburg.

Zie: <https://www.hovobrabant.nl/reductieregelingen> en <https://www.sedvitae.nl/stichting-studiefonds/> Vervolgens toont Petra van Ruiten met aanstekelijk enthousiasme een lange reeks onderwerpen en vakgebieden die komend semester aan de orde komen. Zij zegt letterlijk: "HOVO Brabant heeft topdocenten!" Ze zien er op de foto allen goedgehumt uit, want zij doceren namelijk graag aan gemotiveerde cursisten als wij!

Dr. Andreas Wismeijer: Verborgene schoonheid: de psychologie van esthetiek. In deze lezing bespreekt Wismeijer het onderzoek naar de *psychologie van de mooiste lijn* als onderdeel van de esthetiek. In de inleiding komt aan de orde: we nemen waar zoals we *evolutionair* zijn ontwikkeld! Wismeijer legt ons concrete voorbeelden uit de *evolutionaire psychologie* voor. Deze inleiding leidt tot de vraag: "Wat is gedrag?" => "Alle reacties van een organisme op zijn omgeving."

Wat vinden we mooi en waarom?

David Lewis heeft door recent onderzoek een fascinerende verklaring gevonden *waarom* bepaalde vormen universeel als mooier worden ervaren. David Lewis' onderzoek borduurt voort op onderzoeken van kunstenaar *William Hogarth* tot 1753.

Welke is de mooiste lijn?

Muziekinstrumenten, de vorm van parfumflesjes, versieringen etc tonen een lijn met een bepaalde symmetrie. Er is kennelijk voorkeur in het spel. Inderdaad, die voorkeur blijkt na vele empirische toetsen het geval.

Waarom is dat zo?

Zie de ruglijn van een vrouw. Zij loopt op twee benen en kan zwanger raken: dat betekent met een baby in haar buik adaptief kunnen reageren, om *rechttop* te blijven lopen. Dat kan alleen, als een paar lendenwervels ten opzichte van elkaar extra flexibel zijn. Door deze biomechanisch aanpassing blijkt de meest aantrekkelijke lijn te ontstaan. Het silhouet van een vrouw is als *abstracte lijn* te herkennen. Ons brein ziet Hogarth's lijn als meest geschikt om zwanger te worden!

Ook anno 2023 prevaleert *dezelfde abstracte lijn als de lijn van Hogarth*! Zie de *taille van de middelste dame*.

Voorspellingen:

- vrouwen met de optimale wervellijn worden als het meest aantrekkelijk gezien
- de abstracte lijn die van deze vrouwen is afgeleid, wordt als het meest aantrekkelijk gezien
- Hogarth's *line of beauty* zal deze abstracte lijn het meest benaderen

Verslag: Cocky Verweij

Zie voor meer foto's, het volledige verslag en meer toelichtende figuren bij bovenstaande lezing: <https://www.sedvitae.nl/>

Namen en gegevens van leden met taken voor Sed Vitae

Ledenadministratie Mariëtta d'Arnaud
voorzitter *vacature* — — — —
penningmeester Henk Doff — — — —
secretaris Cocky Verweij — — — —
Activiteiten Francis Huisman — — — —
Publicaties Cocky Verweij — — — —
St.Studiefonds Peter van den Oetelaar

ledenadministratie@sedvitae.nl — 06-19680691
voorzitter@sedvitae.nl — — — — 06-
penningmeester@sedvitae.nl — — 06-83161835
secretaris@sedvitae.nl — — — — 06-22754200
francis.huisman@wxs.nl — — — — 06 22339042
webmaster@sedvitae.nl — — — — 06-22754200
petervdootelaar@home.nl — — — — 073-6414879